

Bij het artikel 'Gemeentestichting als lont in het kruitvat' van Hans Schaeffer & Henk Geertsema op blz. 67 t/m 75 volgen hier enkele tips ter verdere verdieping.

Pionieren en nieuwe gemeentevorming

- Er zijn mooie voorbeelden van nieuwe gemeentevorming te ontdekken via de websites van <https://protestantsekerk.nl/verdieping/hoe-start-je-met-pionieren/>
- Een fraaie website met een duidelijke kaart waar pioniersplekken van de Protestantse Kerk te vinden zijn, is toegankelijk via dit adres: <https://lerenpionieren.nl/maps/>
- De Protestantse Kerk in Nederland heeft zich ook uitgebreid verdiept in de theoretische en theologische noties rondom pionieren. Daaraan heeft een breed scala aan academici en practitioners bijgedragen, onder wie Sake Stoppels, Nadine van Hierden, Peter den Hoedt, Marten van der Meulen, Anneke van der Velde, Martijn Vellekoop: <https://research.vu.nl/en/publications/over-speelruimte-en-spanning-praktijkonderzoek-naar-de-relatie-tu>
- De Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) die in 2023 hopen te fuseren met de Nederlands Gereformeerde Kerken, hebben in hun nieuwe kerkorde, de toelichting daarop en regelingen daarbij expliciet aandacht gegeven aan gemeentestichting: 'Generale regeling voor gemeentestichting – Ingevolge artikel C50.1 en C50.2 KO'. <https://www.gkv.nl/bestuur-en-organisatie/kerkorde/generale-regelingen/>
- 'Reconciled Community. On Finding a Soteriology for Fresh Expressions' Stefan Paas en Hans Schaeffer schreven in 2021 dit artikel over het belang van gemeenschap voor het nadenken over missie en heil (*open access*), in *Ecclesiology* 17/3 (2022), 325-347. <https://brill.com/>